

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLASY 4

Ocena śródroczna/ roczna	Uczeń potrafi:
2- dopuszczający zapamiętanie	• Wskazać polskie symbole narodowe (flaga, godło, hymn) oraz symbole UE. • Wymienić najważniejsze polskie święta państwowe. • Zdefiniować pojęcia: ojczyzna, mała ojczyzna, zabytek, legenda. • Wymienić nazwy głównych regionów Polski. • Wymienić podstawowe pojęcia: przeszłość, historia, źródło historyczne, wiek, era, epoka. • Podać nazwy pierwszych cywilizacji (Mezopotamia, Egipt). • Zdefiniować podstawowe pojęcia: koczowniczy i osiadły tryb życia, faraon, piramida, mumifikacja. • Wskazać najbardziej znane osiągnięcia starożytnych Egipcjan. • Wymienić podstawowe pojęcia: Hellada, polis, demokracja, mitologia, igrzyska olimpijskie. • Wskazać najważniejsze postaci starożytnej Grecji (np. Perykles, Homer). • Podać nazwę głównej dyscypliny lub zasady organizacyjne igrzysk. • Wskazać podział źródeł historycznych (pisane, materialne/niepisane, ustne). • Zdefiniować pojęcia: republika, cesarstwo, niewolnicy, chrześcijaństwo, monoteizm, Akwedukt, Koloseum. • Podać podstawowe jednostki mierzenia czasu (rok, wiek, tysiąclecie) oraz podział na p.n.e. i n.e. • Wskazać postacie: Juliusz Cezar, Jezus z Nazaretu. • Podać wiek narodzin chrześcijaństwa.
3-dostateczny zrozumienie	• Wyjaśnić pojęcia: naród, patriotyzm, mapa historyczna, skala, legenda mapy. • Wyjaśnić różnicę między „dużą ojczyzną” a „małą ojczyzną”. • Wyjaśnić znaczenie symboli narodowych i tradycji regionalnych dla budowania wspólnoty. • Wskazać różnice pomiędzy mapą historyczną a planem. • Wyjaśnić pojęcia: archeologia, chronologia, oś czasu. • Wyjaśnić różne znaczenia słowa „historia” (dzieje, opowieść, nauka). • Przetłumaczyć proste cyfry rzymskie na arabskie (w zakresie I–XX) i odczytać podane daty na osi czasu. • Wyjaśnić różnicę między prawdą historyczną a baśnią lub legendą. • Wyjaśnić pojęcia: rewolucja neolityczna, Żyzny Półksiężyc, hieroglify, politeizm, pismo klinowe. • Wyjaśnić, czym różnił się koczowniczy tryb życia od osiadłego.

	• Wyjaśnić rolę wielkich rzek (np. Nilu) w powstaniu pierwszych cywilizacji. • Wyjaśnić strukturę społeczną starożytnego Egiptu oraz pojęcie religii politeistycznej. • Wyjaśnić pojęcia: Hellenowie, agora, Akropol, filozofia, teatr (tragedia, komedia). • Wskazać postaci: Fidiasz, Sokrates. • Wyjaśnić zasady funkcjonowania demokracji ateńskiej w czasach Peryklesa. • Wyjaśnić, jaką rolę w życiu Greków odgrywała religia, mity, teatr i sport. • Zdefiniować pojęcia: obywatele, patrycjusze, plebejusze, łacina, prawo rzymskie, amfiteatr, Dekalog, judaizm, Mesjasz. • Wyjaśnić różnicę pomiędzy ustrojem republiki a cesarstwa. • Wyjaśnić strukturę społeczeństwa Rzymu i rolę niewolników. • Wyjaśnić powody prześladowania, a następnie wzrostu popularności chrześcijaństwa w Rzymie.
4-dobry zastosowanie	• Przyporządkować podane wydarzenie historyczne lub datę do odpowiedniego wieku i połowy wieku. • Obliczyć upływ czasu pomiędzy dwoma wydarzeniami w ramach tej samej ery. • Umieścić podane daty w kolejności chronologicznej na osi czasu. • Sporządzić proste drzewo genealogiczne własnej rodziny. • Wskazać na mapie Polski swój region zamieszkania oraz sąsiednie regiony. • Odczytać podstawowe informacje z mapy historycznej/planu za pomocą legendy. • Zachować prawidłową postawę i bezbłędnie zaśpiewać hymn państwowy (co najmniej 2 zwrotki). • Wskazać na mapie obszar Żyznego Półksiężycy, dolinę Nilu i Mezopotamię. • Rozpoznać na ilustracjach rodzaje pism starożytnych (hieroglify, pismo klinowe, alfabet). • Wskazać na mapie położenie Grecji i basenu Morza Śródziemnego. • Porównać starożytne igrzyska olimpijskie ze współczesnymi (różnice i podobieństwa). • Wskazać na mapie Półwysep Apeniński, Rzym, zasięg Imperium Rzymskiego oraz Palestynę. • Rozpoznać na ilustracjach rzymskie zabytki i budowle inżynieryjne (akwedukty, Koloseum, łuki triumfalne).
5-bardzo dobry analiza	• Samodzielnie dokonać klasyfikacji różnorodnych pamiątek i źródeł historycznych. • Przeanalizować prosty ciąg wydarzeń pod kątem relacji przyczyna – skutek. • Obliczyć upływ czasu między wydarzeniami z przełomu er (p.n.e. i n.e.). • Ocenić wiarygodność prostej informacji lub źródła historycznego. • Uzasadnić, dlaczego warto badać historię rodziny i zbierać pamiątki rodzinne. • Przeanalizować treść lokalnej legendy i oddzielić w niej elementy fikcyjne od faktów historycznych. • Odnaleźć w swojej okolicy ślady przeszłości (zabytki, pomniki, nazwy ulic) i powiązać je z historią lokalną. • Uzasadnić potrzebę ochrony lokalnych zabytków oraz miejsc pamięci.

	• Ocenić znaczenie obchodzenia świąt państwowych i lokalnych we współczesnym życiu. • Przeanalizować proces ewolucji pisma – od piktogramów do alfabetu – i wskazać przyczyny tych zmian. • Powiązać warunki naturalne Egiptu z rozwojem rolnictwa, astronomii i budownictwa. • Ocenić znaczenie wynalezienia pisma i rolnictwa (rewolucji neolitycznej) dla dalszego rozwoju ludzkości. • Przeanalizować wpływ ukształtowania terenu Grecji na powstanie niezależnych miast-państw (polis). • Porównać pozycję obywateli i osób nieposiadających praw (kobiety, cudzoziemcy, niewolnicy) w Atenach. • Ocenić wkład cywilizacji greckiej (demokracja, filozofia, teatr, sport) we współczesną kulturę europejską. • Przeanalizować przyczyny sukcesu terytorialnego i militarnego Rzymu. • Powiązać zasady prawa rzymskiego ze współczesnymi regułami prawnymi (np. <i>prawo nie działa wstecz, domniemanie niewinności</i>). • Ocenić wpływ dziedzictwa rzymskiego oraz chrześcijaństwa na cywilizację współczesnej Europy.
6 – celujący tworzenie i ewaluacja	• Sformułować spójną i bogatą pod względem pojęciowym wypowiedź/opowiadanie o wybranym rekwizycie lub pamiątce rodzinnej. • Przygotować autorski opis, prezentację multimedialną lub plakat promujący zabytek bądź postać zasłużoną dla swojej „małej ojczyzny”. • Aktywnie uczestniczyć w lokalnych wydarzeniach patriotycznych lub konkursach historycznych. • Zredagować oryginalną notatkę/opis życia codziennego wybranego mieszkańca starożytnego Egiptu (np. rolnika, pisarza, faraona) z bezbłędnym wykorzystaniem pojęć historycznych. • Wykazać się wiedzą na temat architektury lub mitologii Bliskiego Wschodu tworząc infografikę/plakat. • Wykazać się szczegółową wiedzą z zakresu mitologii greckiej lub wojen grecko-perskich tworząc scenkę/przedstawienie. • Ułożyć i zaprezentować przekonującą mowę/argumentację, jaką mógłby przedstawić obywatel na ateńskiej agorze podczas zgromadzenia ludowego. • Wykazać się wiedzą na temat wojskowości rzymskiej lub upadku Imperium Rzymskiego tworząc plakat lub makietę. • Przygotować rozbudowany projekt/prezentację przedstawiającą ślady cywilizacji rzymskiej lub chrześcijańskiej obecne w dzisiejszym świecie (język, architektura, prawo, kalendarz).

Opracowała: Katarzyna Jędrzejak